UUTISET

Jos kuluttaja haluaa on tarkka, silloin kannattaa hankkia kotimaisia tai EU:ssa tuotettuja elintarvikkeita. **YLITARKASTAJA TOMI KEKKI, ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO EVIRA**

PÄIVÄN PUNKTI

Tietoa ja tuskaa

Näissä eurovaaleissa on ollut tarjolla uutisia, analyysejä, taustajuttuja, tutkimuksia, vaalikeskusteluja, kommentointeja, mielipidemittauksia, vaalikoneita ja sosiaalista mediaa enemmän kuin milloinkaan ennen missään vaaleissa.

Ehdokkaat ovat kiertäneet kauppahalleja ja toreja, tv on tehnyt jokaisesta ehdokkaasta vaalivideon, ehdokkaat ovat olleet esillä omilla kotisivuillaan, Facebookissa ja Twitterissä, sanomalehdet ovat pursunneet puolueiden mainoksia. Kenellekään ei ole jäänyt epäselväksi, että äänestäminen on kansalaisvelvollisuus.

Mitä tällä kaikella on saatu aikaan?

Ennätyksen alhainen äänestysprosentti. Näyttää siltä, että tieto todella lisää tuskaa.

Kun MT:n gallupissa kysyttiin kansalta, missä paikassa äänestäjä haluaa suosikkipoliitikkonsa istuvan, vastaus oli selvä. Useimmat sanovat, että tärkein paikka on eduskunta.

Vastaus kertoo siitä, että kansalaiset tietävät eduskunnan merkityksen. Eduskuntavaaleissa päätetään maan suunnasta. Eduskunta valitsee hallituksen. Se on siis tärkeä.

Huono osanotto eurovaaleissa kertoo taas jostain muusta. Vaikka useimmat ovat sitä mieltä, että eurovaalit ovat tärkeät, niissä ei silti välttämättä äänestetä. Yli puolet kansasta viittaa eurovaaleille kintaalla.

Eurooppa-asiat ovat kaukana. Monen mielestä EU:sta tulee pelkästään ongelmia. Monet ehdokkaatkin rakentavat kampanjansa joko kuvitteellisten tai todellisten esimerkkien varaan. Yksikin ehdokas vastusti vielä näissä vaaleissa kurkkudirektiiviä, vaikka tämä direktiivi on kumottu ajat sitten.

Suurin syy passiivisuuteen lienee kuitenkin se, että Eurooppa-asioita on vaikea hahmottaa. Kuka oikeasti päättää EU:ssa? Siihen eivät aina viisaatkaan osaa vastata.

Europarlamentin listalla ovat tällä hetkellä muun muassa muovipussien kieltäminen? Onko se riittävä syy lähteä äänestämään? Ei ole.

Eurovaaleista puuttuu suuri rajalinja, jännitys. Ehkä on hyvä niin. Asiat voisivat olla paljon huonommin, jos vaaleissa olisi vain yksi suuri taistelukysymys. Sellaisesta on Euroopassa aivan riittävästi esimerkkejä.

Matala äänestysprosentti on demokratian kauneusvirhe, se on selvä. Toisaalta myös äänestämättä jättäminen on kannanotto.

Kun jättää äänestämättä, hyväksyy sen, että muut päättävät. Sekin on demokratiaa.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

EU-VAALIT

MT kertoo EU-vaalien tuloksen verkossa

MT kertoo EU-vaalien tulokset verkossa. Osoitteesta *www.maaseuduntulevaisuus.fi* löytyvät valitut europarlamentaarikot, äänimäärät ja paikkojen jakautuminen puolueittain. Lisäksi kerromme vaalien tuloksesta muissa EU-maissa.

Tulosanalyysi jatkuu keskiviikon lehdessä.

MT

Suomalainen ruoka jälleen Euroopan puhtaimpien joukossa

Suomalaisista tuotteista ei löytynyt lainvastaisia torjunta-aine-jäämiä. Keskimäärin EU-ruoka on puhdasta, mutta jäsenmaiden välillä on isoja eroja. Eniten jäämiä löytyy Aasian tuontiruuasta.

BRYSSEL (MT)
Suomalaiset elintarvikkeet ovat EU:n puhtaimpien joukossa, selviää EU:n elintarviketurvallisuusviraston Efsan viime viikolla julkistamasta raportista.

Torjunta-ainejäämiä selvittäneissä valvonnoissa suomalaisista tuotteista ei löytynyt vuonna 2011 yhtään tapausta, jossa pitoisuus olisi ylittänyt sallitut rajat.

Tulos on samansuuntainen kuin aikaisemmissa tutkimuksissa.

Puhtaat paperit saivat myös Tanskan, Latvian, Slovakian ja EU:n ulkopuolisen Norjan tuotteet.

Alle prosentti EU-tuotteista yli rajan

Keskimäärin EU- ja ETA-maissa tuotetuista elintarvikkeista 0,9 prosenttia ylitti torjunta-ainejäämille säädetyt lain mukaiset raja-arvot. Yli puolessa tuotteista ei havaittu lainkaan mitattavia jäämiä.

Kansallisten valvonta-ohjelmien puitteissa ETA-maissa testattiin yli 800 kasvinsuojeluaineen jäämät lähes 80 000 näytteestä.

EU-maista selvästi eniten jäämiä löydettiin kyproslaisista tuotteista. Lähes joka kymmenes saarivaltion tuote ylitti lain mukaiset raja-arvot. Keskimääräistä enemmän jäämiä löytyi myös Maltan, Bulgarian ja Portugalin tuotteista.

Aasian tuotteissa eniten jäämiä

EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuoduista elintarvikkeista keskimäärin 3,7 prosenttia ylitti lain mukaiset raja-arvot.

Jäämiä löytyi etenkin Kaakkois-Aasiassa tuotetuista elintarvikkeista. Eniten jäämiä tavattiin vietnamilaisissa, kenialaisissa, malesialaisissa, guatemalalaisissa ja thaimaalaisissa tuotteissa.

Torjunta-ainejäämiä oli keskimääräistä enemmän myös Japanin, Kanadan ja Turkin tuotteissa.

Efsa muistuttaa, että osassa maita tulokset eivät ole näytteiden vähäisen määrän vuoksi edustavia.

Eniten jäämiä löytyi vietnamilaisista pippureista ja basilikasta ja intialaisesta okrasta. Tuoteryhmissä jäämiä löytyi useimmin humalasta, pavuista, sokerikasveista, teestä ja kahvista sekä hedelmistä ja vihanneksista.

12 tuotetta kattavassa EU:n yhteisessä valvonta-ohjelmassa eniten kasvinsuojelujäämiä löydettiin pinaatista, pavuista, appelsiineista, kurkuista ja riisistä.

Lastenruuissa tavattiin erittäin vähän torjunta-ainejäämiä.

ETA-maissa testatuista lähes 1 800 lastenruuasta vain kahdessa bulgarialaisessa tuotteessa jäämät ylittivät lakisääteisin rajan.

Luomutuotteet puhtaampia

Luomutuotteissa torjunta-ainejäämiä todettiin vähemmän kuin tavanomaisesti tuotetuissa elintarvikkeissa. Suurin ero tavanomaisten ja luomutuotteiden jäämien välillä oli kasviksissa ja hedelmissä.

Luomutuotteissa todetuista jäämistä valtaosa oli peräisin joko viljely-ympäristön saasteista tai kasvien luonnollisesti kehittämistä yhdisteistä.

Jalostetuissa elintarvikkeissa torjunta-ainejäämiä todettiin vähemmän kuin jalostamattomissa tuotteissa.

» EU-maista selvästi eniten jäämiä löydettiin kyproslaisista tuotteista. Lähes joka kymmenes saarivaltion tuote ylitti lain mukaiset raja-arvot.

Päärynöissä korkeita pitoisuuksia

136 testatusta torjunta-aineesta 31:tä tavattiin yksittäisistä näytteistä niin suuria pitoisuuksia, että ne voivat Efsan mukaan aiheuttaa välittömiä terveyshaittoja, jos tuotetta syödään isoja määriä.

Vaarallisia pitoisuuksia tavattiin lähinnä päärynöistä ja appelsiineista.

Pitkän aikavälin altistusrajat voivat Efsan mukaan ylittyä kahdella kasvinsuojeluaineella. Niiden käyttö on jo kielletty EU:ssa, mutta aineet säilyvät pitkään ravintoketjussa.

NIKLAS HOLMBERG

Torjunta-ainejäämät ETA-maiden elintarvikkeissa 2011
Sallitut raja-arvot ylittävien näytteiden osuus kaikista tutkituista näytteistä, %

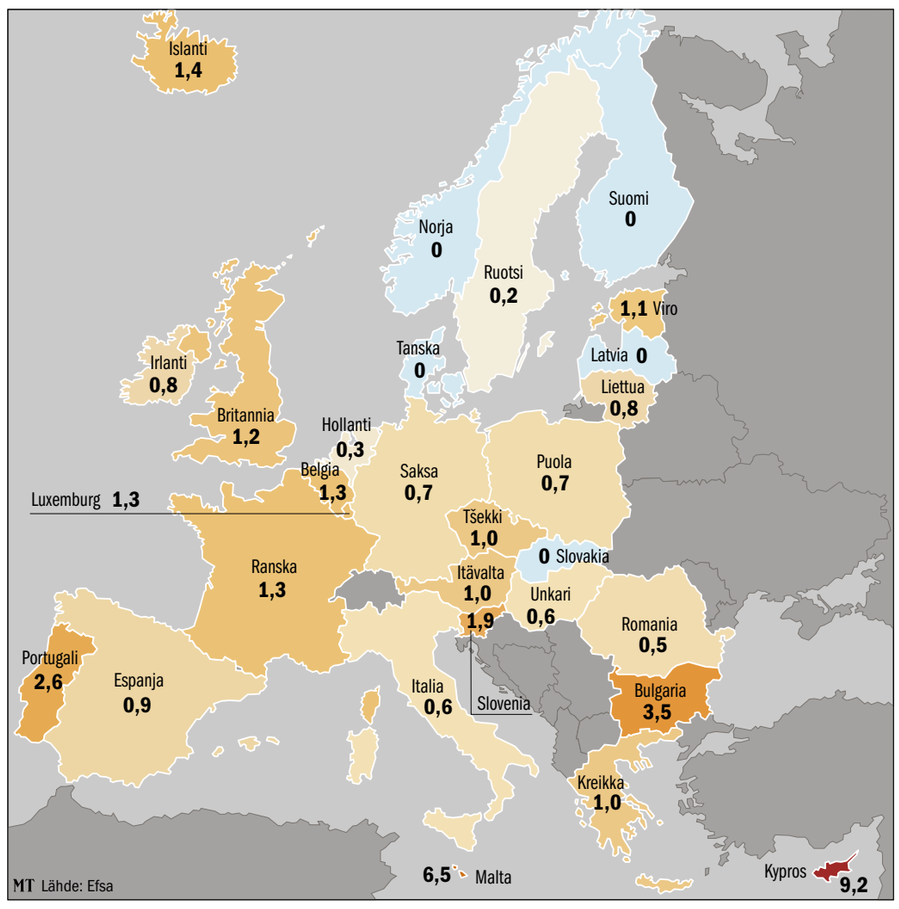

Kasvinsuojeluaineiden jäämiä entistä vähemmän

Euroopan elintarviketurvallisuusviraston Efsan tuore raportti vuoden 2011 elintarvikkeiden kasvinsuojeluainejäämistä ei juuri poikkea Suomen osalta edellisvuotisesta. Suomessa kasvatettu ruoka oli EU:n puhtainta.

Ja hyvä suunta näyttää jatkuvan.

Suomen vuoden 2012 jäämäraporttia valmistellaan Elintarviketurvallisuusvirasto Evirassa ja tilanne on pysynyt samankaltaisena vuoteen 2011 verrattuna, toteaa ylitarkastaja **Tomi Kekki**.

Kekin mukaan jäämätilanne on kohentunut koko Euroopassa, missä liikaa jäämiä sisältävien ja siten määräystenvastaisten elintarvikkeiden määrä on vähentynyt vuosittain.

Suomen jäämätilanne vuodelta 2011 on ollut tiedossa jo lähes vuoden, sillä Evira julkaisi kansallisen raportin viime vuoden kesäkuussa.

Kekki on silmäillyt pikaisesti uutta EU-raporttia eikä yllätyksiä ole tullut vastaan. Suomalainen ruoka pärjää puhtaudessa muille ja EU:ssa tuotetussa ruuassa on puolestaan vähemmän jäämiä kuin kolmansista maissa tuoduissa.

Ero voi johtua osin myös siitä, että eri maissa tuotetaan erilaisia tuotteita. Korkeimpia pitoisuuksia on mitattu tuotteista, joita ei kasvata Euroopassa.

Eniten jäämiä oli Vietnamista tuodussa pippurissa, joista käännytettiin liki 60 prosenttia liian korkeiden jäämiä takia. Myös vietnamilainen basilika ja Intiasta tullut okra sisälsivät usein liikaa kasvinsuojeluaineiden jäämiä.

Suomessa tutkitaan vuosittain yli 2 000 elintarviketta ja seurattavia tehoaineita on yleensä yli 300.

Yli kaksi kolmasosaa suomalaisista näytteistä oli niin puhtaita, ettei merkkiäkään jäämistä tullut esiin, kun tuoduissa elintarvikkeissa jäämättömiä oli vajaa puolet.

EU:n lainsäädäntö määrittelee turvallisiksi katsotut raja-arvot jäämille. Kolmansien maiden tuotteista 6,3 prosenttia sisälsi liikaa jäämiä, kun kotimaisissa tuotteissa todettiin yksi ylitys vuonna 2011.

Jokainen ylitys tutkitaan ja tutkittavasta erästä tehdään riskinarviointi. Tuote vedetään tarvittaessa markkinoilta.

Kekin mielestä elintarvikkeita voi turvallisesti nauttia eikä kasvinsuojeluainejäämät ole syy välttää esimerkiksi kasvisten käyttöä.

”Jos kuluttaja haluaa on tarkka, silloin kannattaa hankkia kotimaisia tai EU:ssa tuotettuja elintarvikkeita.”

Kekki arvelee, että EU:n jäämäseurannasta ovat hyötyneet myös muut. Kolmansissa maissa tiedetään, että EU seuraa elintarvikkeiden jäämiä ja asiaan suhtaudutaan vakavasti.

VEIKKO NIITTYMAA

JAANA KANKAANPÄÄ

Kotimaisia kasviksia voi syödä huoletta. Niistä ei ole löydetty kasvinsuojeluaineiden jäämiä. EU:n ulkopuolelta tuoduissa hedelmissä ja mausteissa jäämiä on usein. Vietnamilaisesta pippurista yli puolet on liian epäpuhdasta myyntiin.

Kokoomus suomii keskustan turvekantaa

Kokoomuksen mielestä keskusta tuore turvekanta vie pohjaa turpeen energiakäytöltä. Tuoreessa energialinjauksessa keskusta ei aja turpeen käytön kasvattamista sen hiilidioksidipäästötaakan vuoksi.

Kokoomuksen varapuheenjohtajan, kansanedustaja **Janne Sankelon** mielestä turpeen käyttöä pitäisi lisätä entisestään.

Sankelon mielestä turpeen ”kunnian palauttamiseksi” on tehty töitä.

Turveala on viime vuosina investointut voimakkaasti ympäristöystävällisen tekniikan kehittämiseen.

”Turve on myös merkittävä alueellinen työllistäjä. Kivihiilen korvaaminen yksin puulla ei ole realistista. Turpeen käyttöä lisäämällä pääsisimme hiilestä nopeammin eroon. Keskustan uusi turvekanta on ikävä yllätys”, Sankelo kommentoi asiaa tiedotteessaan.

» Turve on merkittävä alueellinen työllistäjä. Kivihiilen korvaaminen yksin puulla ei ole realistista. Turpeen käyttöä lisäämällä pääsisimme hiilestä nopeammin eroon.«

JANNE SANKELO

Turveveroa höllennettävä

Kansanedustaja **Mikko Savola** (kesk.) kummeksuu Sankelon kannanottoa. Hän arvioi, että Sankelo hakee sillä ”pikavoittoja”.

Savolan mielestä Sankelo poimii asiapaperista itselleen sopivan lauseen.

”Samalla kuitenkin kokoomusjohtaja jättää huomiotta ohjelman aiemman kirjauksen joka vaatii kokoomusjohtoisen hallituksen turvetuotantoon jo tekemien heikennysten perumista mahdollisimman pian.”

Savola sanoo, että keskustan ohjelma noudattaa realistisen vihreyden perusarvoa.

”Luontoa on voitava hyödyntää kestävällä tavalla nyt ja tulevaisuudessa”, hän toteaa.

Turve on Savolan mielestä edelleen merkittävä osa suomalaista energiapolitiikkaa ja ala pitää kehittää edelleen.

Savolan mielestä kokoomuksen pitäisi kantaa vastuu ”jo tehdyistä vääryyksistä tätä tärkeää alaa kohtaan ennen kuin maalailee uhkakuvia toisten kymmenien vuosien päähän suuntaavista linjauksista”.

Kiivihiilestä luovuttava

Keskusta julkisti viime viikolla energiapoliittisen linjapaperin. Puolueen mielestä fossiilisten energialähteiden käyttöä Suomessa pitää vähentää radikaalisti.

Kivihiilen käyttö pitää ajaa alas kokonaan, kuuluu linjaus. Myös öljyn käyttöä pitää vähentää kolmannekseen nykyisestä.

Maakaasun ja turpeen käyttöä ei pitäisi kasvattaa enää nykyisestä.

JANNE IMPIÖ

Lannanlevitys johti tukileikkaukseen ja päiväsakkoihin

ALAJÄRVI (MT)
Alajärven Paalijärvellä vuonna 2012 tapahtuneesta lannanlevityksestä käynnistynyt tutkinta on johtanut käräjäoikeuden tuomioon.

Viljelijä tuomittiin toukokuussa 2014 kymmeneen päiväsakkoon nitraattisasetuksen rikkomisesta. Lietettä levitettiin märälle ja vetiselle pellolle, jota ei kynnetty asianmukaisesti vuorokauden kuluessa levittämisestä.

Viljelijälle määrättiin sanktiona myös kolmen prosentin leikkaus viljelijätukiin.

Asianosainen viljelijä kuvailee tapausta ”onnettomien sattumusten summaksi”.

Hänen mukaansa kyseinen pelto oli tarkoitus mullata, mutta siinä ei onnistuttu, koska peltotöissä käytetty aura oli hajonnut hetkeä aiemmin.

» Asianosainen viljelijä kuvailee tapausta ”onnettomien sattumusten summaksi”.

Teko oli ollut omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, mutta vahinko oli kokonaisuudessaan kuitenkin vähäinen.

Viljelijän itsensä mukaan ei ole mahdollista, että liete olisi päässyt valumaan peltolohkon alapuolella olevaan ojaan ja sitä kautta Paalijärveen.

Asiasta uutisoi ensimmäisenä maakuntalehti Ilkka.

JUKKA KOIVULA

Salakuvauskameran lainaamisesta sakkotuomio

Vuonna 2009 dokumenttielokuvan kuvausten yhteydessä useampi toimittaja murtautui minkkitarhalle Tanskassa.

Kaksi toimittajaa sai vapauttavan tuomion toisessa oikeusasteessa. Vapautuksen perusteena on, että aktivistit olisivat murtautuneet tiloihin joka tapauksessa. Lisäksi vapauttavaksi luettiin se, että tiloilla vallitsevista olosuhteista kertominen on yleisen edun mukaista.

Sen sijaan lehdessä johtajana työskentelevä henkilö tuomittiin sakkoihin aloitteen tekemisestä murtoon. Hän ei itse osallistunut, mutta lainasi kameroita tekijöille.

Eläinten oikeuksia ajavan Anima-järjestön edustajia on aiemmin tuomittu maksamaan korvauksia minkkitarhureille.

MT